

[Bomholt.]

bedsmand i undervisningsministeriet, som med ministerens approbation fordeler årsprovenuet til de forskellige områder, og jeg indrømmer, at det kan have sin charme at udføre arbejdet i en sådan suveræn papirstilhed. Men er det muligt? Ministeriet vil selv afgrænse understøttelsesområdet, men mon det dog ikke vil være parlamentarisk mest tilfredsstillende for den højtærede minister, når det drejer sig om noget så ømtåligt og vanskeligt, at samarbejde med rigsdagen, d. v. s. med finansudvalget, således at det approberer de fagområder, studiegrene, kursus, skoler o. s. v., der skal kunne opnå midler i det pågældende finansår. Det hedder ganske vist i bemærkningerne, at afgrænsningen må ske med megen nænsomhed, men selv den mest nænsomme ministerhånd kan i spørgsmål af den karakter meget let komme betydeligt i klemme. Er det muligt at undgå en form for bestyrelse, når midlerne skal uddeles? Dansk Studiefond behøver kun, ville jeg tro, at være repræsenteret med et enkelt medlem eller måske to for sit meget store område, og på tilsvarende måde skulle de øvrige områder kunne organiseres med faglige bestyrelser, der sender en enkelt mand til selve hovedfondens bestyrelse.

I lovforslaget, der tydeligt nok er en hastesag, er der nævnt forskellige tal, der er taget lige ud af statistisk årbog, elevtallet ved universiteterne, Danmarks tekniske Højskole o. s. v. Den her foreslåede fonds uddeling kan jo ikke alene sættes i forbindelse med elevtallet, det er et spørgsmål, om elevtallet ikke i virkeligheden er irrelevant; det må sættes i forbindelse med et konstateret behov, og der må bl. a. tages hensyn til de fonds og legatmidler, der iøvrigt findes på området. Er det ikke nødvendigt, at en kreds af mennesker træder sammen og drøfter fordelingen, når behovene er konstateret? Og er det tilstrækkeligt, spørger jeg, at sende finansudvalget et revideret regnskab? Skal der ikke være f. eks. en repræsentant for finansudvalget i styrelsen eller på anden måde trækkes en fælles linie? En mere mekanisk og papirmæssig fordeling kan let medføre, at f. eks. forskellige ministerier stiller krav om samme beløb, som de fik sidste år, og, hvad der er værre, at eventuelle uanvendte midler kan

blive stående som mindre fonds. Man må jo sørge for, at fonden ikke splittes, hverken på den ene eller den anden måde, hverken lidt eller meget.

Jeg indrømmer, at det kan være besværligt med de hårde rammer, der ofte afgrænser ministerierne overfor hinanden i dag, ikke mindst for undervisningsministeriet, der har visse dele af ungdomsundervisningen, også den rent faglige, f. eks. den landbrugsfaglige undervisning, under sig, medens andre tilsvarende områder er henlagt under andre ministerier. Men undervisningsministeriet har jo på den anden side mulighed for her at samle de nu adskilte undervisningsområder til en helhed på dette felt.

I bemærkningerne nævnes landbrugsskoler, men ikke højskoler. Disse to skoleformer følges jo ellers altid ad med hensyn til elevunderstøttelse, statstilskud m. v. Jeg ville gerne høre den højtærede ministers opfattelse med hensyn til dette punkt.

Der nævnes fagskoler. Tænkes der kun på eksamensskoler og ikke på friere skoleformer? Tænkes der kun på skoler af mindst 1 års varighed, d. v. s. 9 måneders undervisning — Dansk Studiefond yder jo kun lån til skoler af mindst 1 års varighed —, eller sigtes der tillige på kortere kursus? For mig er det en overordentlig væsentlig ting, om der kan ydes lån, henholdsvis legater, til studenter den første tid af deres studium, fordi jeg tror, det er den tid, der er vanskeligst for arbejderstudenten, husmandsstudenten, studenten fra det lille hjem.

Der er kommet en betænkning vedrørende gymnasieskolerne med forslag om forskellige former for økonomisk hjælp. Skal gymnasierne regnes med i billedet? De er jo parallelskoler til de tekniske skoler, handelsskoler m. v. Det siges i bemærkningerne, at ungdomskommissionens betænkninger vil være af betydning for udredelsen af ungdommens særlige problemer og behov i tilknytning til denne lovgivning, men der meddeles intet som helst konkret. Det er mig bekendt, at der snarest kan ventes en betænkning, der undersøger behovet indenfor de forskellige studiegrupper. Der ligger formentlig et betydeligt arbejde bag en sådan betænkning. Det er vel ikke muligt at få et resumé af denne betænkning alene med sigte på forslaget her. Måske den højt-